

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Кулик Тетяна Юріївна

**Науковий керівник: к.е.н., доц. Головка Олена Григорівна
ДВНЗ «Університет банківської справи» Харківський інститут**

У будь-якій національній економіці сталі відтворювальні процеси є можливими, коли забезпечується належний випереджаючий (порівняно із зростанням ВВП) рівень інвестування основного капіталу. Інакше кажучи, реальні інвестиції є головним джерелом ефективного розширеного відтворення основних засобів і переходу виробництва на етап високотехнічного розвитку [1, с.43].

Розглянувши капітальних інвестицій за видами економічної діяльності, можемо зробити висновки, що у структурі капітальних інвестицій найбільша частка належить інвестиціям у промисловість і протягом трьох останніх років їх обсяг мав тенденцію до зменшення. Інвестиції в сільське господарство та торгівлю також тяжіють до спаду. Незначний обсяг займають капітальні інвестиції в освіту, науку, фінансовий сектор та охорону здоров'я. Тобто, в цілому на фоні рецесії, що відбувається в економіці України, спостерігається зменшення загального обсягу інвестицій.

Як свідчать показники інвестицій в основний капітал, обсяг інвестицій в основний капітал показав зростання. Найбільший обсяг інвестицій в основний капітал було освоєно в промисловості [3].

Проте, незважаючи на позитивну динаміку зростання інвестицій в основний капітал в після кризовому періоді, досі не вдалося відновити процеси інвестування на рівні 1990 року [3].

Аналізуючи інвестиції в основний капітал зауважимо, що найбільшим джерелом фінансування як раніше так і сьогодні головним джерелом фінансування залишаються власні кошти підприємств і організацій, за рахунок яких у 2014 році освоєно 71,5% капіталовкладень, а за січень – червень 2015 року 69,3 % (табл. 1). Разом з цим внаслідок світової фінансово-економічної кризи частка цього джерела фінансування інвестицій має тенденцію до падіння. Якби таке явище спостерігалось на фоні стрімкого зростання частки зовнішніх джерел фінансування інвестицій, то можна було стверджувати про наближення структури джерел фінансування інвестицій в основний капітал до оптимальних співвідношень, але в Україні спостерігалась ситуація зростання лише банківських кредитів, хоча й залишається невеликою порівняно з іншими державами [1,с.47].

Таблиця 1.

Джерела фінансування інвестицій в основний капітал

Джерела фінансування	2014		2015 (січень-червень)	
	усього млн.грн.	у % до заг. обсягу	усього млн.грн.	у % до заг. обсягу
коштів державного бюджету	1511,2	0,7	906,4	0,9
коштів місцевих бюджетів	5276,8	2,6	2048,5	2,1
власних коштів підприємств та організацій	145883,7	71,5	68448,6	69,3
кредитів банків та інших позик	17992,3	8,8	10114,2	10,2
коштів іноземних інвесторів	5536,6	2,7	4040,2	4,1

Частка витрат на придбання інноваційного обладнання і устаткування нових технологій, кількість підприємств, які здійснюють відповідні витрати, має стійку тенденцію до скорочення. Темпи оновлення економіки та промисловості за рахунок інноваційних основних засобів є недостатнім і призводить до падіння технологічного рівня виробництва. Скорочення кількості підприємств, які оновлюють свій виробничий

потенціал за рахунок інновацій основних засобів, свідчить про катастрофічну тенденцію до втрати у них стимулів для створення конкурентних переваг за рахунок використання високих технологій [2, с.125] .

Таким чином, можна зробити висновок про те, що нині в економіці України відсутні передумови для створення ефективного механізму інвестиційного забезпечення відтворення основних засобів. Зважаючи на економічну ситуацію в нашій державі у найближчі роки зовнішні джерела інвестицій (кредити, позики, фондові операції, кошти іноземних інвесторів) залишатимуться неефективними для фінансування проектів техніко-технологічної модернізації більшості підприємств. Тому головний акцент державної інвестиційної політики має бути зроблений на вдосконалення механізму самофінансування проектів відтворення основних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Захарін С. М. Інвестиційне забезпечення відтворення основних засобів / С.М. Захарін // Економіка України. – 2007. – № 5. – С.43-51.
2. Тридід О.М. Розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств/ О.М.Тридід // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми, теорії та практики. – 2011. – № 1(10). – С.121-126.
3. Офіційний сайт Держкомстату [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http: // www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)